

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

VESILAIN VAIKUTUS RUOPPAUKSEN SUUNNITTELUUN JA TOTEUTUKSEEN

Pori 4.11.2013

Varsinais-Suomen ELY-keskus/ Kari Nieminen

Lain tavoite

1. Edistää, järjestää ja sovittaa yhteen vesivarojen ja vesiympäristön käyttöä niin, että se on yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä;
2. Ehkäistä ja vähentää vedestä ja vesiympäristön käytöstä aiheutuvia haittoja; ja
3. Parantaa vesivarojen ja vesiympäristön tilaa.

VL 3:2 vesitaloushankkeen yleinen luvanvaraisuus:

Vesilain 3 luvun 2 §:n nojalla vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä ja tämä muutos

- aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista,
- melkoisesti vähentää luonnon kauneutta tai vesistön soveltuvuutta virkistyskäyttöön,
- aiheuttaa vahinkoa tai haittaa kalastukselle tai kalakannoille,
- aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vesiliikenteelle,
- loukkaa yleistä etua

VL 3:3 Aina luvanvaraiset vesitaloushankkeet:

- 1) valtaväylän tai yleisen kulku- tai uittoväylän sulkeminen tai supistaminen sekä väylän käyttämistä vaikeuttavan laitteen tai muun esteen asettaminen;
- 2) veden ottaminen vesihuoltolaitoksen tai vesihuoltolaitokselle vettä toimittavan tarpeisiin taikka siirrettäväksi muualla käytettäväksi sekä muu pohjaveden ottaminen, kun otettava määrä on yli 250 m³/vrk samoin kuin muu toimenpide, jonka seurauksena pohjavesiesiintymästä poistuu muutoin kuin tilapäisesti pohjavettä vähintään 250 m³/vrk;
- 3) veden imeyttäminen maahan tekopohjaveden tekemiseksi tai pohjaveden laadun parantamiseksi;
- 4) sillan tai kuljetuslaitteen tekeminen yleisen kulku- tai valtaväylän yli sekä tunnelin, vesi-, viemäri-, voima- tai muun johdon tekeminen tällaisen väylän ali;
- 5) maa-alueen muuttaminen pysyvästi vesialueeksi vesistön vedenkorkeutta nostamalla;
- 6) vesivoimalaitoksen rakentaminen;
- 7) vesialueen ruoppaaminen, kun ruoppausmassan määrä ylittää 500 m³, jollei kyse ole julkisen kulkuväylän kunnossapidosta;
- 8) ruoppausmassan sijoittaminen hylkäämistarkoituksessa Suomen aluevesillä, kun kyse ei ole merkityksettömän pienestä määrästä ruoppausmassaa;
- 9) maa-aineksen ottaminen vesialueen pohjasta muuhun kuin tavanomaiseen kotitarvekäyttöön;
- 10) uiton vakinaisen toimintapaikan perustaminen.

Yleinen etu

- Hankkeet, jotka sijoittuvat luonnonsuojelu- tai Natura-alueelle.
- Suuret hankkeet, joilla laaja-alaisia vaikutuksia

**Huom! VL 2:11 vesiluontotyytit flada ja kluuvijärvi,
luonnontilan vaarantaminen kielletty.**

Yksityinen etu

- vesitaloushankkeella on lisäksi oltava lupaviranomaisen lupa, jos vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu muutos aiheuttaa edunmenetystä toisen vesialueelle, kalastukselle, maalle, kiinteistölle tai muulle omaisuudelle.
- Lupaa ei tarvita, jos edunhaltija on antanut hankkeeseen suostumuksensa.

Oikeus vesialueen ruoppaukseen

VL 2:6: Lietteestä, matalikosta tai muusta niihin verrattavasta vesistön käyttöä koskevasta haitasta kärsivä saa ilman vesialueen omistajan suostumusta suorittaa haitan poistamiseksi tarpeellisen toimenpiteen vesistön tilan ja käyttömahdollisuuksien parantamiseksi.

Oikeuden edellytyksenä on, että toimenpide ei VL 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla edellytä lupaa eikä työn suorittamisesta aiheudu omistajalle huomattavaa haittaa tai ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella.

Oikeus vesialueen ruoppaukseen

VL 2:6: Ruoppausmassan sijoittaminen toisen maa-alueelle edellyttää maanomistajan suostumusta.

Pääsääntöisesti vesialueelle läjittäminen on vesilain 3 luvun 3 §:n säännösten nojalla kielletty.

Ympäristönsuojelulaki 3 § 1.1

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ympäristön pilaantumisella* sellaista ihmisen toiminnasta johtuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä tai jättämistä ympäristöön, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa:

- a) terveyshaittaa;
- b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille;
- c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista;
- d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä;
- e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä;
- f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai
- g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus;

YSL:n perusteella lupaa edellyttävä hanke on esimerkiksi pilaantuneiden ruoppausmassojen läjitys (esim. telakat, venesatamat).

Ruoppausilmoitus

- VL 2:6 tarkoitetusta toimenpiteestä ja työn suorittamistavasta on ilmoitettava vesialueen omistajalle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen suorittamista.
- VL 2:15 Ilmoittamisvelvollisuus: Hankkeesta vastaavan on vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista kirjallisesti ilmoitettava valtion valvontaviranomaiselle VL 2:6 §:n 1 momentissa tarkoitetusta toimenpiteestä.
- Ilmoituksen tulee sisältää tiedot hankkeesta, sen toteuttamistavasta ja ympäristövaikutuksista. Ilmoituksen tulee lisäksi sisältää tiedot muista vaikutusalueelle suunnitelluista vastaavista hankkeista.

Ruoppausilmoitus

Yleinen ilmoitusvelvollisuus on säädetty ruoppausten vaikutusten arvioimiseksi. Ilmoitusten perusteella viranomaisen voi arvioida olosuhteet ja toimenpiteen vaikutukset ja tarvittaessa edellyttää luvan hakemista.

VL 18:17: valtion valvontaviranomaisen tulee antaa sille toimitetusta ilmoituksesta tieto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tieto on annettava niin varhain, että kunnalle jää tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus (rinnakkainen toimivalta).

Ruoppausilmoitus

Vesilain 16 luvun 3 §:n nojalla ”joka tahallaan tai huolimattomuudesta” laiminlyö ruoppausilmoituksen tekemisen on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, vesilain rikkomisesta sakkoon.

Viranomaisen toimet lainvastaisen menettelyn johdosta

VL 14:2 : Jos vesilakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on asian laatu huomioon ottaen:

1. kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely;
2. pantava vireille VL 14:4 tarkoitettu hallintopakkoasia;
3. ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten, jollei tekoa ole olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä.

Viranomaisen toimet lainvastaisen menettelyn johdosta

VL 14:11: Valvontaviranomainen voi keskeyttää ilmoittamisvelvoitteen (VL 2:15) mukaisen toiminnan, jos se on ilmeisen lainvastaista.

Valvontaviranomaisen on keskeyttämisen jälkeen viivytyksettä pantava vireille VL 14:4.1 tarkoitettu hallintopakkoa koskeva asia, jollei tämä ole tarpeetonta.

YMPÄRISTÖASIOIDEN ASIAKASPALVELU

- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu
- Puh. 0295 020900 (ma–pe klo 9–16)
- ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

- Kundenservicen för miljöfrågor
- Tfn 0295 020901 (må–fre 9–16)
- kundservice.miljo@ely-centralen.fi